

BİLİM, ARAŞTIRMA ve BİZ

Bilimin temelini araştırma yapmak ve araştırmalardan sonuç çıkarmak oluşturur. Bunun için bir bilim adamının eserinin başarısı onun sanatına hakim olması, yaratıcı ve eleştirel düşünce ile beslenmesiyle ilişkilidir.

Birçoğumuza göre ‘bilim’ ve ‘araştırma’ kavramları farklıdır. Bu, tarihe ve bilime ışık tutanlar için de böyle olmuştur.

Bilim için;

“Bilim, her türlü düzenden yoksun duygu verileri ile düzenli düşünceler arasında uygunluk sağlama çabasıdır.” Albert Einstein [1]

“İlim iyi zamanda servet, kötü zamanlarda sığınak ve iyi bir yol göstericidir.” Aristotle [2]

“Dünyayı yönetenler kalem, mürekkep ve kağıttır.” James Howell [3]

Araştırma için;

“Bilginin efendisi olmak için çalışmanın uşağı olmak şarttır.” Balzac [4]

“Her zaman ara, bir gün altın ararken bakır bulursun, yarın bakır ararken altın bulursun.” Descartes [5]

Bilim, hiç şüphe yok ki sonsuzluğa açılan bir kapı ise, araştırma onun anahtarıdır. Günümüzde üniversiteler arasında kıyasıya bir bilim üretme yarışı süregelmektedir. Bu yarışta genç bilim insanlarımızın önündeki en büyük engel, birçok emek, çaba ve gözlem sonucu ulaştığımız bulguları bilim camiasının hizmetine sunabilmektir. Günümüz koşullarında bunun birçok farklı yolu olsa da ‘bilimsel bir makale yazmak’ bilgimizi ve araştırmamızı insanlığın hizmetine sunmakta en etkili yöntemdir.

Genellikle bir makale, her ne kadar bilim camiasına yeni bakış açıları sağlasa da bazen kabul göremeyebilmektedir. Bilimsel bir makaleyi uluslararası bilim kamuoyunun hizmetine sunarken bazı hususları gözönünde bulundurmamızda ve bunları hatırlamamızda fayda var. Bu hususlara kısaca deyinmemiz gerekirse:

1. Zamanlama:

Dergi yayın kurulları genellikle güz döneminde aldıkları makaleleri bahar-yaz aylarında, Bahar döneminde aldıkları makaleleri ise güz döneminde değerlendirmeyi tercih ederler. Hiçbir yayın kurulu yaz döneminde gelen makaleleri hemen değerlendirmek ve basıma sunmak için bir çaba harcamaz.

2. Makalemizin basılmasını istediğimiz dergiyi seçerken:

- Derginin hangi tür makaleleri kabul etmekte öncelikli davrandığını (ör: sayısal araştırma, niteliksel araştırma, vb.),
- Derginin okuyucu kitlesinin kim olduğunu,
- Derginin ulusal ve uluslararası platformlarda ne kadar kabul gördüğünü göz önünde bulundurmamız gerekiyor.

3. Yayın kurulu yazım kriterleri ve şablonu:

Hakem kurulları, bir eser her ne kadar mükemmel bir içeriğe sahip olursa olsun, derginin öngördüğü yazım şablonuna ve kriterlerine uymuyorsa o makaleye bir önyargı ile yaklaşılır. Bu önyargılı tutum, çoğu kez makalenin içeriğine yansır ve tatsız bir getir-götür trafiğine sebep olur.

4. Düşünce bazında paralellik ve hedef kitle seçimi:

Yazdığımız makaleyi kimler okuyacak? Öğrenciler, akademisyenler, genel okuyucu kitlesi? Bu soruları cevapsız bırakmamak için bir derginin tematik özelliklerini bilmemiz gerekiyor. Örneğin; 'Dil Çalışmalarına' genel bir bakış açısı sağlayan bir dergi, 'Dil Eğitimi' üzerine yazılan bir makaleyi kabul etmeyebilir. Burada, makalenin reddedilmesinin nedeni sizin makalenizin bilimselliğindeki eksikliklerden dolayı değil, her ne kadar 'dil çalışmaları' ile ilgili bir makale yazsanız dahi, dergi okuyucu kitlesinin beklentilerinin karşılanamamasıdır. Oysa ki bu bağlamda dergi okuyucu kitlesi Edebiyat, Dilbilim, Çeviribilim, Dil-Kültür araştırmaları gibi konulara öncelik verebilmektedir.

5. Gözden geçirme süreci:

Makalemizi ister 1, ister 10 kez tekrar tekrar okuyalım. Yine de gözümüzden kaçan birkaç husus olabilir. Bu hususlar her ne kadar bizim bulamayacağımız kadar önemsiz olsa da yayın kurulları açısından önemli olabilmektedir. Bir yayının bilimsel açıdan düzeltme alması makalenizin basılacağına dair iyi bir işaret olarak kabul edilebilir. Ancak, makalenizin 'dil kullanımı ve dilbilgisi kuralları' açısından reddedilmesi veya düzeltme alması dergi yayın kurulu nezninde büyük bir prestij kaybıdır ve bu dil hataları düzeltilse dahi ilk intibayı silmeniz zordur. Çoğu zaman bu süreç olumsuzlukla sonuçlanır.

6. Fırsatları değerlendirmek ...

Akademik Yazım Danışma Merkezi (AYDAM)

Akademik Yazım Danışma Merkezi, Atılım Üniversitesi Akademik Personelinin yayınlamak istediği makale, sunum ve projelerin yabancı dil kalitesini artırmayı hedeflemekte ve dolayısıyla Atılım Üniversitesi'nin bilimsel yayın sıralamasındaki (ISI+SSCI+AHCI) yerinin daha üst sıralara taşınmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Akademisyenler AYDAM Web sayfasından randevu alarak, belirlenen gün ve saatlerde merkezde görev yapan uzman personel eşliğinde hazırlamış oldukları bilimsel eserleri değerlendirmekte ve eserin amaçlanan hedefe uygun olabilmesi için gerekli yabancı dil (ingilizce) desteğinin alınması sağlanmaktadır.

AYDAM, akademik personele bu hizmeti sunma açısından ülkemizde bir ilki teşkil etmektedir. Akademisyenlerimiz, yayınlamak istedikleri makale, sunum ve projeleri merkezimizde yabancı dil ve biçim açısından kontrol ettirebilir ve makalelerine bilimsel nitelikleri yanında düzgün ve hatasız bir dil kullanımı ve biçim ile önemli bir artı değer katabilir, makalelerinin basılma olasılığını önemli bir oranda artırabilirler. Bir hususu önemle eklemek isterim ki, Akademik Yazım Danışma Merkezi'nde kontrol edilen ve hakeme gönderilen hiçbir makale şu ana kadar hakem kurullarından geri gelmemiş ve akademisyenlerimize kariyerlerinde artı kazandırmanın yanında gelecek makalelerini oluşturmak için fırsat sunmuştur.

Unutmamak gerekir ki, makaleyi gönderdiğimiz andan itibaren hakem kurullarının kararı beklemek için geçen süre yaklaşık 6 ay ile 1.5 yıl arası değişmektedir. Bilim açısından kabul

edilen ancak dil açısından reddedilen bir makale düzeltme talebi karşılansa bile yaklaşık 1 yıl daha sıra bekleyebilmektedir. AYDAM bu bir yılı akademisyenlerimize hediye etmektedir.

Sonuç olarak, makalemi Atamızın bilime dair sözleri ile tamamlamak istiyorum.

“Dünyada her şey için, maddiyat için, maneviyat için, muvaffakiyet için, en hakiki mürşit ilimdir, fendir; ilim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir. Yalnız, ilim ve fennin yaşadığımız her dakikadaki safhalarının tekamülünü idrak etmek ve terakkiyatını zamanında takip eylemek şarttır.” Mustafa Kemal Atatürk [6]

Her tespitinde olduğu gibi, bilime dair sözleriyle de Atamız, akademisyenlik mesleğini ve bu mesleğin gerektirdiği araştırma ve uygulamaların önemini en güzel şekilde ortaya koyuyor.

Hepinize bilim, araştırma ve başarı dolu günler diliyorum.

Kaynakça

- 1- Albert Einstein ‘The Fundamentals of Theoretical Physics’ Science 91(1940).
- 2- Aristoteles’e ait özlü sözler. (2009) <http://www.felsefe.net/b-c-c/2485-aristoteles-e-ait-ozlu-sozler.html> Erişim tarihi: 03.02.2011.
- 3- Düşünürlerden Ünlü Sözler (2007) <http://www.egitimcininyeri.com/archives.php/Dusunurlerden-Unlu-Sozler/595> Erişim Tarihi: 04.02.2011.
- 4- Şahin H. (2011) ‘Sınavlara Hazırlık Sürecinin Temel İlkeleri’ http://www.aktuelpsikoloji.com/artikel.php?artikel_id=1105 Erişim Tarihi: 04.02.2011.
- 5- Hüsmüllü E. F. (2010) ‘Kim, Ne demiş?’ <http://www.izedebiyat.com/yazi.asp?id=85408> Erişim Tarihi: 04.02.2011.
- 6- Mustafa Kemal Atatürk’ün Bilim Konuşması (2011) <http://www.lordiz.com/mustafa-kemal-ataturkun-bilim-konusmasi-ataturk-ve-bilim.html> Erişim Tarihi: 07.02.2011.

Yrd. Doç. Dr. İsmail ERTON
Akademik Yazım Danışma Merkezi Başkanı
Fen-Edebiyat Fakültesi
Mütercim Tercümanlık Bölümü, Öğretim Üyesi